

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4Ps/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620203678
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7620203678.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Miroslav JURIČKO, v právnej veci osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa má konať: L. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., U. H.. XXX/XX, zastúpená opatrovníčkou: R. F.M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., U. H.. XXX/XX, v konaní o návrhu na prinavrátanie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp.zn. 10Ps/4/2012 - 34 zo dňa 15.11.2012, ktorým bola navrhovateľka obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a to tak, aby nemohla uzatvárať kúpno-predajné zmluvy ani žiadnym iným spôsobom nemohla nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom vo výške prekračujúcej 2,- Eur denného vreckového a zároveň ktorým navrhovateľke bola ustanovená za opatrovníčku R. F., O.. XX.XX.XXXX a súčasne zrušuje rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 15Ps/2/2015 - 40 zo dňa 05.08.2015, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp.zn. 10Ps/4/2012 - 34 zo dňa 15.11.2012 v časti týkajúcej sa výšky disponovania s finančnými prostriedkami tak, že obmedzená spôsobilosti na právne úkony L. F.Á., O.. XX.XX.XXXX, je oprávnená disponovať s finančnou hotovosťou do výšky svojho mesačného príjmu.

II. Slovenská republika nemá nárok na náhradu trov štátu, spočívajúcich v trovách znaleckého dokazovania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 17.07.2020 sa navrhovateľka L. F. domáhala prinavrátania spôsobilosti na právne úkony. Tento svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že počas posledných rokov sa jej zdravotný stav stabilizoval, je nastavená na správnu liečbu zo strany psychiatra a taktiež, že porodila zdravého syna, ktorý v tomto roku nastupuje do predškolského zariadenia. V budúcnosti by si chcela kúpiť byt a žiť samostatný život. Vzhľadom na uvedené žiada súd o prinavrátanie právnej spôsobilosti v plnom rozsahu.

2. Vo veci súd nariadil pojednávanie dňa 26.11.2020, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a jej opatrovníčky. Navrhovateľka zotrvala na svojom návrhu, pričom uviedla, že chce, aby jej súd prinavrátil spôsobilosť na právne úkony a to preto, že má 3,5 - ročného syna, o ktorého sa treba starať. V budúcnosti sa chce osamostatniť avšak nemôže si prenajať byt, pretože nemôže uzatvárať žiadne zmluvy. Býva v spoločnej domácnosti s matkou na U. H.. spolu aj so synom F. F., ktorý nastúpil do MŠ. Otcovstvo k synovi je určené, no s otcom dieťaťa nežije, pričom má upravené práva a povinnosti rodičov vo vzťahu k maloletému. Rozhodnutím sp.zn. 9Pc 21/2017 bolo určené výživné aj styk, čo ale otec nedodržuje. Dôvod podania návrhu bola tá skutočnosť, že má maloletého syna a chce sa s ním osamostatniť, riešiť si bývanie, mať svoje súkromie. Teraz býva so synom a svojou matkou v jednej domácnosti v dvojizbovom byte. Mama má svoj vek, chce si spokojne žiť. Ďalej uviedla, že jej zdravotný stav je rovnaký, ani sa nezhoršuje ani sa nezlepšuje, je psychiatrický pacient, pravidelne

navštevuje svojho lekára U.. I.. Berie lieky Lamotrigin 50, nie je to psychiatrický liek, ale neurologický na epilepsiu. V posledných 5 rokoch nebola hospitalizovaná na psychiatrii. Toho času nepracuje, je na celom invalidnom dôchodku. Chce sa zamestnať, ale asi na 4 hodiny, keďže má celý dôchodok, ktorý je vo výške 331,- Eur, v čom sú aj prídavky na syna. Voľný čas trávi tak, že ráno sa zobudí okolo 5,30 hod., lebo na 7,00 hod ide so synom do škôlky. Potom hygiena, syn je v MŠ do 14,45, dovtedy pomáha matke v domácnosti a ak nemá čo robiť, tak oddychuje - pozerá televízor, od 12-14 hod si ľahne, potom ide so synom a následne idú na prechádzku, kreslia si, venuje sa mu. Vo voľnom čase rada číta - časopisy, do knižnice nechodí, knižky nemá. Taktiež rada varí, lebo je vyučená kuchárka. Jej obvodný lekár je U.. I., psychiater je U.. G.. Ku všeobecnému lekárovi chodí len ak má nejaký normálny problém. U.. B. nebola nikdy jej lekárkou. Ďalej uviedla, že nevlastní žiaden majetok. Čo sa týka dôchodku nakladá s jeho celou čiastkou sama a to tak, že prispieva na domácnosť 170,- Eur, toto je polovička nájomného. Následne platí 80,- Eur MŠ a za oblečenie. Syn je alergik na peľ a preto mu kupuje lieky, za ktoré dopláca 3,60,- Eur a taktiež vitamíny na imunitu.

3. Ustanovená opatrovníčka na pojednávaní dňa 26.11.2020 uviedla, že si myslí, že zdravotný stav jej dcéry odôvodňuje prinavrátene spôsobilosti, je dobrá mama. Dcéra nemá nijaké poruchy zdravia, je vyrovnaná. Mala problém s financiami a preto bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, míňala peniaze bez uváženia. Teraz to je už v poriadku a nebadá u dcéry žiadne poruchové správanie. Dcéra - navrhovateľka býva v jej domácnosti. Náklady na byt majú za podnájom a to vo výške 340,- eur, čo zahŕňa elektrinu, plyn aj nájom. Stravovanie rieši tak, že od dcéry neberie žiadne peniaze, len na bývanie. Dcéra je psychiatrický pacient, navštevuje pravidelne lekára, nemá žiadne problémy. Výživné na syna neberie, lebo konanie nie je ešte ukončené. Otec dieťaťa od narodenia dieťaťa nezaplatil ešte ani cent.

4. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 4Ps/4/2020-15 zo dňa 07.12.2020 súd nariadil znalecké vyšetrenie znalcom U.. B. B., v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, pretože rozhodnutie vo veci záviselo od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné medicínske znalosti.

5. Dňa 23.07.2021 bolo nariadené pojednávanie, na ktorom súd vykonal dokazovanie výsluchom znalca, ktorý vo veci podal aj písomný posudok, listinnými dôkazmi, oznámením ich obsahu, pripojenými spismi, na základe čoho zistil tento skutkový stav veci:

6. Znalkyňa z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie, U.. B. B. vo svojej výpovedi zotrvala na písomne podanom znaleckom posudku. Uviedla, že duševná porucha menovanej, ktorá by mohla viesť k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony, je schyzoafektívna porucha, ktorá u pani F. je prítomná stále, avšak štúdiou zdravotnej dokumentácie znalkyňa zistila, že uvedená porucha je v stabilizovanom stave. Pani F. pravidelne navštevuje svojho psychiatra. Minimálne od roku 2017 nedošlo ani len k skubkompenzácii stavu, preto si myslí, že dôvody, ktoré v minulosti viedli k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony, už pominuli a preto vzhľadom na uvedené súhlasí s prinavrátene spôsobilosti na právne úkony.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 10Ps/4/2012-34 zo dňa 15.11.2012 bola L. F. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony tak, aby nemohla uzatvárať kúpno-predajné zmluvy, ani žiadnym iným spôsobom nemohla nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom vo výške prekračujúcej 2,- Eur denného vreckového a zároveň jej súd ustanovil za opatrovníčku R. F.M., ktorá je oprávnená a povinná ju zastupovať, spravovať jej majetok a dbať pri tom na pokyny súdu. V čase, keď sa tak rozhodlo, si zdravotný stav L. F. vyžadoval obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony v uvedenom rozsahu.

8. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 15Ps/2/2015 - 40 zo dňa 05.08.2015 bola upravená výška finančnej hotovosti, s ktorou môže L. F. disponovať, a to tak, že menovaná je oprávnená disponovať finančnou hotovosťou do výšky svojho mesačného príjmu.

9. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

10. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

11. Podľa § 231 písm. a) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

12. Podľa § 232 CMP, na konanie o spôsobilosti na právne úkony je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má bydlisko ten, o koho spôsobilosti sa koná.

13. Podľa § 233 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania môže podať blízka osoba, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ sociálnych služieb alebo ten, kto má na veci právny záujem.

14. Podľa § 236 CMP, účastníkmi konania o spôsobilosti na právne úkony sú navrhovateľ a ten, o koho spôsobilosti na právne úkony sa koná.

15. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

16. Podľa § 241 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

17. Podľa § 241 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.

18. Podľa § 249 ods. 1 CMP, ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší.

19. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

20. Z obsahu spisu je zrejmé, že osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 10Ps/4/2012-34 zo dňa 15.11.2012 obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a bola jej ustanovená za opatrovníčku R. F.. Následne rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 15Ps/2/2015 - 40 zo dňa 05.08.2015 bola opatrovankyni upravená výška jej disponovania s finančnými prostriedkami. V čase, keď sa tak rozhodlo, zdravotný stav L. F. odôvodňoval jej obmedzenie v spôsobilosti na právne úkony. Z vykonaného dokazovania mal však súd preukázané, že návrhu na prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony je možné vyhovieť. Psychiatrický stav navrhovateľky je dlhodobo stabilizovaný a je preto spôsobilá uzatvárať zmluvy akéhokoľvek duhu od jednoduchých až po zložité transakcie, ako sú napríklad kúpne zmluvy. Súd sa v danom prípade preto stotožnil s názorom súdneho znalca o potrebe navrátenia spôsobilosti na právne úkony, nakoľko má za to, že dôvody, pre ktoré bola L. F. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony pominuli. Týmto rozhodnutím súd zrušil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 10Ps/4/2012 - 34 zo dňa 15.11.2012, ktorým bola L. F. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony ako aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 15Ps/2/2015 - 40 zo dňa 05.08.2015, ktorým bola upravená výška disponovania s finančnými prostriedkami.

21. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O trovách konania účastníkov konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

25. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

26. Podľa § 251 ods. 2 CMP, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

27. V predmetnej veci podala návrh na navrátenie spôsobilosti na právne úkony navrhovateľka L. F.. Zo záverov znaleckého posudku súdnej znalkyne U.. B. B., vypracovaného v tomto konaní a v súvislosti s ktorým vznikli trovy štátu, vyplynulo, že u menovanej je možné prinavrátiť spôsobilosť na právne úkony. Je teda zrejmé, že návrh podaný navrhovateľkou nebol zjavne bezdôvodný, a teda táto nemôže byť v zmysle § 251 ods. 2 CSP zaviazaná nahradiť trovy štátu, ktoré v tomto konaní vznikli a ktoré spočívajú v priznanej odmene súdnemu znalcovi. Vzhľadom na uvedené, preto súd rozhodol tak, že štát (Slovenská republika) nemá nárok na náhradu uvedených trov štátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť

o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.